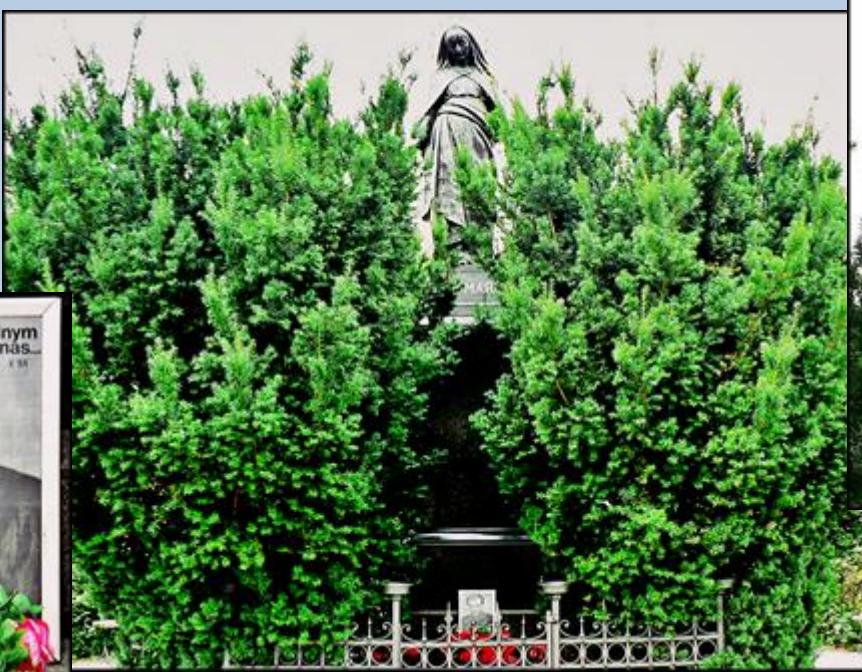

Warszawa-Wola

(Woj. Mazowieckie)

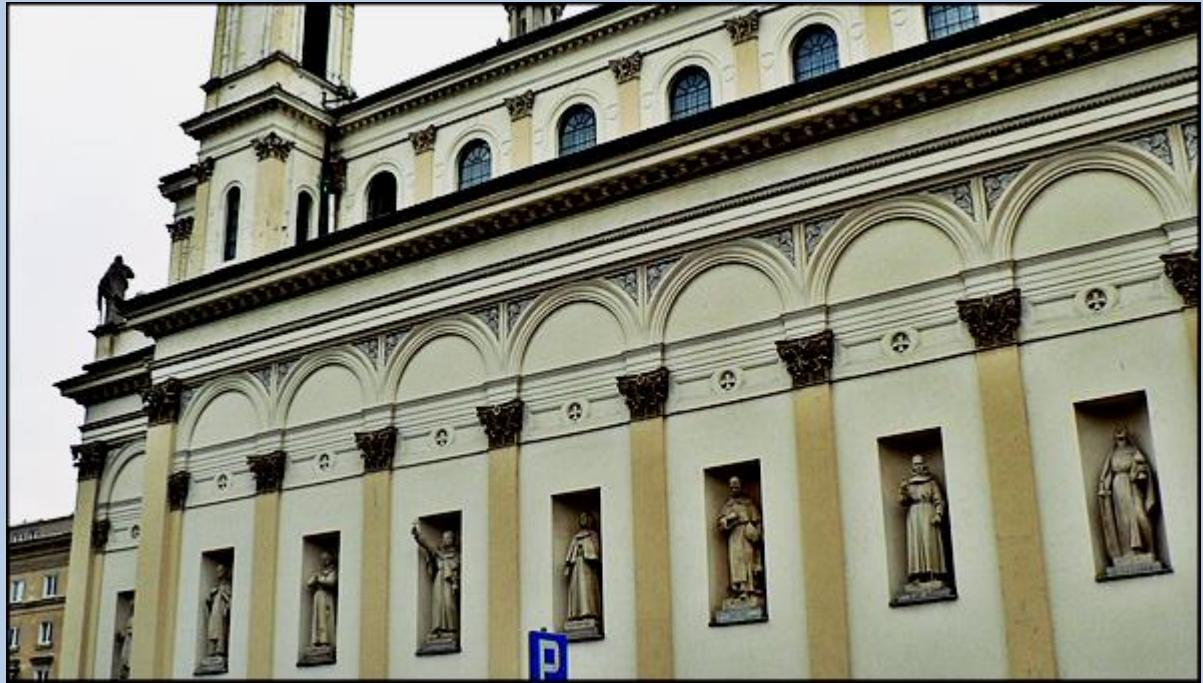
ul. Chłodna 21

Kościół pw.
św. Karola Boromeusza
[\(historia kościoła\)](#)

Historia

Parafia św. Andrzeja Apostoła została powołana do życia w roku 1774 jako czwarta parafia w Warszawie, po parafii NMP na Nowym Mieście, Katedrze św. Jana i parafii św. Krzyża przy Krakowskim Przedmieściu.

Początkowo jej siedziba znajdowała się w kościele św. Andrzeja Apostoła przy Placu Teatralnym. Do roku 1815 przeniesionała się niżej, w kościele zakonnym oo. Reformatorów przy ulicy Senatorskiej 31. Dla potwierdzania się liczbę parafii rozpoczęto w roku 1841 budowę nowego kościoła, który stanowi jej obecny obiekt.

Jako teren pod budowę wybrano zachodnią część ulicy Elektoralnej u jej zbiegu z ulicą Chłodną. Tereny te charakterystyczne ze względu na hotele Mironowice z pierwotnej połowy XVIII wieku stanowiły zakończenie tzw. Ost Sackiej.

Na miejscu, na którym dzisiaj stoi kościół, znajdował się w latach 1820-40 plac Pod Lwem nazywający się nazwą od wizerunku lwa

na fasadzie stojącego u zbiegu Chłodnej i Waliców dworu wojskowego Bazyla Walichiego, zasłużonego członka Komisji Dobrego Porządku.

Swiątynia była budowana w latach 1841-49 według planów Henryka Marconiego (architekt pochodzenia włoskiego, profesor w Szkoła Sztuk Pięknych w Warszawie).

Neo-renesansowy kościół powstał z prywatnej fundacji Klementyny z Sanguszko-Małachowskiej, dotacji rządu Królestwa Polskiego i z ofiar parafian.

Wzorowany na rzymńskiej bazylice Santa Maria Maggiore posiada wyróżniające formy Odrodzenia Włoskiego. Budowany jest na planie krzyża łacińskiego. Trzy nawy, bazylikowe, wznoszą się poza sklepienie dźwigającym przez korynckie kolumny ma prezbiterium zamknięte absideą.

Zpierwotnego wyposażenia zachowały się ołtarze w nawach bocznych projektowane przez Władysława Marconiego w 1887 roku. Fasada zwieńczona dwiema wieżami poprzecznymi, wspartą na kolumnach, trójarkadowa przedostoiem. Na fasadzie kościoła znajdują się rzeźby apostołów św. Piotra i św. Pawła.

W tympanonie roletującym frontonu oglądamy patrona świątyni - św. Karola Boromeusza udzielającego komunii św. mieszkańców Mediolanu w czasie moru w 1576 roku. Główne wejście zdobią ustawione po bokach reprezentacyjnych schody rzeźby przedstawiające Ojca Kościoła (św. Augustyna, św. Ambrożego, św. Grzegorza i św. Hieronima) dłuta Ludwika Kaufmana i Karola Malinowskiego. Boczne elewacje rozbogacone są niozami, w których stoją kamienne rzeźby przedstawiające pokochanych duchów - błogosławionych - patronów polskich (św. Stanisława biskupa, św. Stanisława Kostki, św. Salomei, św. Jadwigi, św. Bronisławy, św. Jan Kanty, św. Józefa, św. Wojciecha, św. Kunegundy, św. Kazimierza, bl. Czesława, bl. Szymona z Lipnicy, bl. Ładysława z Gidonia, św. Jan Kapistran, św. Wincentego Kadłubka,

św. Jana z Dukli, św. Barbary, św. Rocha, św. Floriana, św. Jacka), rogonane przez Teofila Godechiego, Tadeusza Czajkowskiego i Szczerkiewicza. Na oknach przed świątynią stoi figura MB Łaskarnej ufundowana przez Salomę Lentz, odlana z brązu według projektu Andrzeja Drzewińskiego w 1889 roku w zakładzie Braci Łopieńskich.

WXIX wieku kościół rozbudowany w tym właśnie miejscu zapisał się w pamięci podróżnych wjeżdżających do niej z zachodu.

Wojej historii przede wszystkim restauracja w 1854, 1870, 1886 i 1956 roku. Podczas II wojny światowej został częściowo uszkodzony, ale w swojej zasadniczej bryle jest dziełem oryginalnym. W opinii znamoc historycznej architektury ołocicy kościół pro. dr. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej należy do najpiękniejszych budowli dawnej Warszawy.

History

The parish of St. Andrew the Apostle was established in 1774 as the fourth parish in Warsaw after the parishes of Holy Mary at New Town, the Cathedral of St. John and the parish of the Holy Cross at Krakowskie Przedmieście Street.

Originally the parish was based at the church of St. Andrew the Apostle at Teatralna Square. After 1815 it was moved to the monastery church of the Reformation Fathers at 31 Senatorska Street.

The construction of this church, the heart of the parish today, began in 1841 as a consequence of an increasing number of parishioners.

Construction work was located in the western part of Elektoralna Street at the corner of Chłodna Street. The place was associated with the Mironowice barracks, dating back to the first half of the 18th century and belonging to the so-called Saaka Axis. Between 1820 and 1840 today's location of the church was referred

to as Pod Lwem (Under Lion) Square owing to the image of a lion on the facade of the manor house, situated at the corner of Chłodna Street and Waliców Street, and owned by Bazyl Walich, a governor and a renowned member of the Good Order Committee.

Construction work lasted from 1841 to 1849 in accordance with Henryk Marconi's plans (an architect of Italian origin and a professor at Fine Arts Academy in Warsaw).

The Neo-Renaissance church was erected thanks to Klementyna Małachowska's private foundation, government subsidies and parishioners' donations.

Reminiscent of the Basilica of Santa Maria Maggiore in Rome, it has the clear forms of the Italian Renaissance.

The church was built in the form of a Latin cross with the three naves divided by the Corinthian column, the flat vault and the chancel ending with the apse. Its original furnishings include the altars designed by Władysław Marconi in 1887 in the transept on each side of the church. The three-arcade atrium is placed in front of the facade crowned with two towers. On the facade are the sculptures of St. Peter and St. Paul. At the top of the frontage in the tympanum is the patron of the church - St. Karol Boromeusz handing out Holy Communion to the residents of Milan during an epidemic in 1576.

The main entrance is decorated with the sculptures of the Church Fathers (St. Augustyn, St. Ambroż, St. Grzegorz and St. Hieronim) placed at each side of the stairs, carved by Ludwik Kaufman and Karol Malinowski. The side elevations contain niches with stone sculptures of the Polish saints and blessed (St. Stanisław the Bishop, St. Stanisław Kostka, St. Salomea, St. Jadwiga, St. Bronisława, St. Jan Kanty, St. Józef, St. Wojciech, St. Kunegunda, St. Kazimierz, Bl. Czesław, Bl. Szymon from Lipnica, Bl. Ładysław from Gidonia, St. Jan Kapistran, St. Wincenty Kadłubek, St. Jan z Dukli, St. Barbara, St. Roch, St. Florian, St. Jack).

The pierwotnego wyposażenia zachowały się ołtarze w nawach bocznych projektowane przez Władysława Marconiego w 1887 roku. Fasada zwieńczona dwiema wieżami poprzecznymi, wspartą na kolumnach, trójarkadowa przedostoiem. Na fasadzie kościoła znajdują się rzeźby apostołów św. Piotra i św. Pawła.

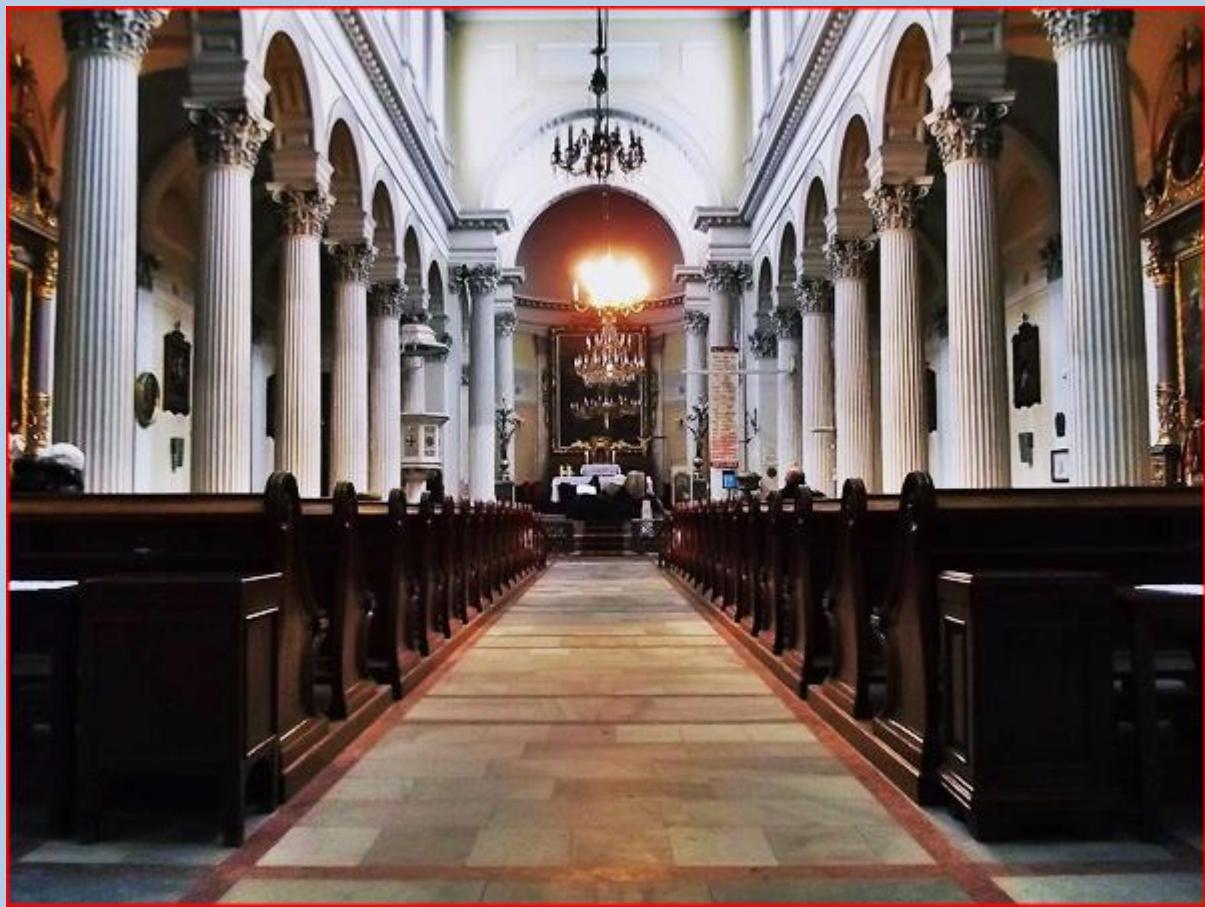
W tympanonie roletującym frontonu oglądamy patrona świątyni - św. Karola Boromeusza udzielającego komunii św. mieszkańców Mediolanu w czasie moru w 1576 roku. Główne wejście zdobią ustawione po bokach reprezentacyjnych schody rzeźby przedstawiające Ojca Kościoła (św. Augustyna, św. Ambrożego, św. Grzegorza i św. Hieronima) dłuta Ludwika Kaufmana i Karola Malinowskiego. Boczne elewacje rozbogacone są niozami, w których stoją kamienne rzeźby przedstawiające pokochanych duchów - błogosławionych - patronów polskich (św. Stanisława biskupa, św. Stanisława Kostki, św. Salomei, św. Jadwiga, św. Bronisławy, św. Jan Kanty, św. Józefa, św. Wojciecha, św. Kunegundy, św. Kazimierza, bl. Czesława, bl. Szymona z Lipnicy, bl. Ładysława z Gidonia, św. Jan Kapistran, św. Wincenty Kadłubek,

Kadłubek, St. Jan from Dukla, St. Barbara, St. Roch, St. Florian, St. Jack), rogonane przez Teofila Godechiego, Tadeusza Czajkowskiego i Szczerkiewicza. Na oknach przed świątynią stoi figura MB Łaskarnej ufundowana przez Salomę Lentz, odlana z brązu według projektu Andrzeja Drzewińskiego w 1889 roku w zakładzie Braci Łopieńskich.

WXIX wieku kościół rozbudowany w tym właśnie miejscu zapisał się w pamięci podróżnych wjeżdżających do niej z zachodu.

Wojej historii przede wszystkim restauracja w 1854, 1870, 1886 i 1956 roku. Podczas II wojny światowej został częściowo uszkodzony, ale w swojej zasadniczej bryle jest dziełem oryginalnym. W opinii znamoc historycznej architektury ołocicy kościół pro. dr. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej należy do najpiękniejszych budowli dawnej Warszawy.

zdjęcia: Jan Nitecki

zdjęcia w czerwonej obwódkę zapożyczono z:
[http://images.polskaniezwykla.pl/user/item/366193.jpg](http://2.bp.blogspot.com/-DltAfGkrPac/UfY21gR6TzI/AAAAAAAALbw/-YfE4KygHW4/s1600/Michael+Willmann+-+ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82%C5%9Bw.+Karola+Boromeusz+na+Ch%C5%82odnej.+Ukrzy%C5%BCCowanie+C5%9Bw.+Andrzej,+1662+-+Kopia.jpg)
[https://opencaching.pl/upload/91EA8D4A-80C8-1E40-481A-320EF8311B6F.jpg](http://2.bp.blogspot.com/-DltAfGkrPac/UfY21gR6TzI/AAAAAAAALbw/-YfE4KygHW4/s1600/Michael+Willmann+-+ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82%C5%9Bw.+Karola+Boromeusz+na+Ch%C5%82odnej.+Ukrzy%C5%BCCowanie+C5%9Bw.+Andrzej,+1662+-+Kopia.jpg)